

DE MORGENBODE

ALGEMEEN-NIEUWS- & AANKONDIGINGSBLAD — VERSCHIJNT DAGELIJKS

Opstel- & Beheerraad -- Aankondigingsdienst: ANTWERPEN · 241, Dambruggestraat. — GENT: 6-8, Huurdochterstraat.

Verordeningen

557
WUZZIGING

Verordening nr 506 van 15 Juni 1918 over de in bestagneming en het gebruik van de oogst van dit jaar in 't Elapongebied van het 4de leger. (Eet. Verordeningblad nr 127 blz. 1951). De 9 vooraf afgeschikt en vervangen door 't

geen volgt:
Van de penivachten moeten aan het legerbureau geleverd worden:
Van 1 ha verbouwvakte 1200 kilos rijpe erwten,
van 1 ha verbouwvakte 1400 kilos rijpe tuinboonen,
van 1 ha verbouwvakte 1100 kilos rijpe brainteboonen,
van 1 ha verbouwvakte 1000 kilos paardboonen.

De op bevel der Kommandatur groen ingeogte erwten en boonen worden op de af te leveren hoeveelheid derwijze aangerekend dat voor elk 50 kilos afgeleverde groene erwten of boonen de hoeveelheid welke men te leveren verplicht is, met 1 kilo verminderd.

Verder moeten van boekweit afgeleverd worden:

Van 1 ha verbouwvakte 800 kilos.

Als laatste termijnen worden bepaald:

Do 1 October voor de aflevering der erwten, tuin- en brainteboonen, do 15 October voor de aflevering der boekweit, do 1 December voor de aflevering der paardboonen.

Voordat deze verplichte aflevering aan het legerbureau gedaan is, is ieder handel enz. met penivachten en boekweit verboden.

E. H. O., den 4 September 1918.

Der Elapingspektuur,
von Schickfus,
General der Infanterie.

Economische Vraagstukken

I. — DE VLAAMSCH- ZEEVISSCHERIJ

In het Nieuwsblad van Antwerpen wordt het en ander medegedeeld over den jammerlijken toestand, waarin de Vlaamsche zeevisscherij verkeert. « Een staat er voor andere niverheden nog een solijn van beschouwing, bestaan er maatregelen die voorschrijven hoe het werk moet geschieden, die de arbeider beschermen tegen werkongevallen, enz. en is 't daar alleen of gedeeltelijk de toepassing die te wenschen is, dat de visschijverheid is van dat alles geen kwestie. Geen enkele regering heeft zich ooit niet de visschijverheid bezighouden, geen enkele wet is op hen van toepassing, men mag hen loon afboeden onder allerlei voorwendsels, zij kunnen slachtoffer worden van werkongevallen, hunne sloep kan zinken, hun te eenemaal te ellende brengen, noot is de wet daar om zo te beschermen. Zij hebben zelfs geen recht op het belandelijk ouderdomspensioen van 9 centum daags.

Als gemiddeld loon rekende een visscher, na afrek van alle kosten, een 10 tot 20 frank per week. Daarvoor zijn zij den van Maandag tot Zaterdag weg. De enkele Vlaamsche visschers, die er zijn, winnen voor een reis van Maart tot September, als de vangst goed is, 600 frank. 't Is door deze toestanden, dat er misschien 50 % dezer ongelukkig zijn die noch leen noch schrijven kunnen. Werk een leven voor zulke menschen en wat blijft er als verlost nog over dan de kroeg? Is het dan te verwonderen, dat de Oostende op de Visscherijlode de 37 heuzen 37 drankhuizen zijn? »

II. — IETS OVER DEN VLASBOUW IN VLAANDEREN.

Op de wijde velden in het stroomgebied der Lee begint, voor de vierde maal gedurende den verloop, het vlieg te bloeien, het vlas, dat in het economische leven van Vlaanderen een van belangrijke rol heeft gespeeld. De Vlaamsche vlasbouw immers is oeroud en Brugge, Gent en tal van andere plaatsen hadden aan den vlasbouw en de linnenweverijen hun middeleeuwschen glans en glorie te danken. Van 1750 tot 1770 leverde alleen Gent gemiddeld 250.000 stukken linnen (à 80 Vlaamsche el is 10 M.) per jaar, van 1750 tot 1770 gemiddeld 1.200.000 stukken. In de 19e eeuw leefden alleen in Oost-Vlaanderen 300.000 menschen — vlaswevers, vlasplanters en splinters en linnenwevers — van den vlasbouw.

De Vlaamsche vlasbouw heeft een periode van verval in, veroorzaakt door de loocheuring van Nederland, de verhoging der invoerrechten in Frankrijk en de Engelsche concurrentie. Er ontstond grote werkloosheid, nog verergerd door het veldwinde van de mechanische spinnerij. Van de 642.000 inwoners van West-Vlaanderen moesten er 25.000 geteerd worden. Langzamerhand echter sloeg men er in, de vlasproductie weer tot 700.000 ton per jaar op te voeren, d. i. niet minder dan 85 pct. van de geheele Europeesche vlasproductie.

Nauwkeurige gegevens ontfont de ontwikkeling van den Vlaamschen vlasbouw gedurende de laatste jaren, maar men mag veilig aannemen, dat Duitsland moeite noch kosten gespaard heeft om de vlasproductie der Vlaamsche gewoen op hetzelfde peil te houden. Het behoort geen betoog, dat het Vlaamsche vlas gedurende den oorlog voor Duitsland van onbetwistbaar belang is geweest.

III. — ONZE DIAMANTNIVERHEID IN GEVAAR.

Het Beursblad van Antwerpen schrijft dat een veertigtal Belgische diamantbewerkers naar Zuid-Afrika gaan om daar hun beroep uit te oefenen. En dan gaat het blad verder:

« Zij gaan daar nieuwe krachten vormen, dat het getal diamantbewerkers buiten ons land nog vermeerderd zal worden.

Wij lezen reeds voor enkele weken een bericht, gegeven door een onzer confraters van de stad, dat er in Engeland een kolossale groot gebed werd opgericht, aan de kust van het kanaal als we het ons goed herinneren, waar honderden en honderden werklieden zouden plaats

vinden. De « Neptune » te Londen uitgegeven, heeft kortelings een uitgebreide, interessante studie gegeven over de buitenlandse concurrentie, voornamelijk de Hollandsche en de Engelsche, die een direct gevaar opleveren, voor deze bij uitstek nationale nijverheid.

Nu weer lezen wij het bericht dat men verder (maar wie?) den dood besloten heeft van de Belgische diamantnijverheid in 't algemeen en de Antwerpsche in 't bijzonder.

Reeds sedert lang werd aangehouden bij de regering te Havre, opdat ze zou maatregelen treffen tegen het ten goede richten van de diamantnijverheid. In het bewuste artikel van de « Neptune » wordt een ware alarmkreet geslaakt om hulp geroepen voor de « slippers ». Niets schijnt te helpen. — Wat mag de sleutel van dat raadsel zijn?

Voor enkele jaren was het monopolie van het gansche bedrijf om zoo te zeggen te Antwerpen. Later komt Amsterdam, eerst voor het klein goed, en later voor alles in aanmerking als eenige concurrent. Ingevolg van den loonenstrijd in Antwerpen (de werklieden hebben zich toen eens netjes door enkele hoofdhoofden naar hun vesters laten voeren) heeft op den haren slippers als paddestoelen uit den grond, waar men beteroep werkte.

Heel het land door wordt « geslepen ». In andere landen, zooals in Duitsland, Amerika, enz., ontstaan ook slippers hier concurrentie echter nog niet in aanmerking komt. De enige gracie naar Holland nam echter hand over hand toe en de oorlog is de gelegenheid voor een algemeene vlucht van de diamantbewerkers naar Engeland waar ze (en dat laat zich begrijpen) met open armen ontvangen werden. Zij vinden daar nu hun bestaan, wat niemand hen kan misgunnen, maar ze vormen er ook legioenen van nieuwe werklieden, waarvan geen enkele ooit naar Antwerpen zal komen, maar die integendeel « dan stiel » daar ginds zullen looden.

Daar schuilt het gevaar: het monopolie van den verkoop is te Londen. Zij hebben daar nu reeds slippers en kleviers enz., met de vleet. Wat zal er dan na den oorlog nog aan ons gegeven worden?

En als nu weeral diamantbewerkers naar Zuid-Afrika gaan, om de plaats zelve te gaan werken waar de diamant wordt gevonden, wat zal er dan van onze industrie worden. Dit hiertoe kwam de diamant naar hier, werd geslepen en ging dan naar de afnemers, India, Oost-azie en Amerika. Als men nu slippers heeft op de plaats van ontginning zelve, dan bespaart men de transportkosten naar en van Europa (Antwerpen) wie zal er dan nog hier komen koop?

Men ziet dus dat de nood groot is en de « Neptune » heeft gelijk als hij vraagt aan de regering te Havre of ze nog lang onverschillig gaat blijven tegenover dien toestand.

Wij voegen onze stem bij die van onze Londenschen en onze Antwerpschen confraters en vragen met hen « wanneer grijpt gij in? »

DE OORLOG

OFFICIEELE BERICHTEN

DUITSCH BERICHT

Berlijn, 14 September. — Legergroepen kroonprins Rupprecht en von Boehn: « Ten noordoosten van Bixchoote namen wij tijdens een eigen onderneming en bij het afslagen van een vijandelijken kleineren aanval gevangen.

In het vak van het kanaal gaven eigen en vijandelijke aanvallen aanleiding tot hevige gevechten bij Moeuvres en Havincourt. Kleinere aanvallen des vijands bij Gouzeaucourt, ten noorden van Vernand en aan beide kanten van den straatweg van Ham-Saint-Quentin werden afgeslagen.

Legergroep Duitschen kroonprins: « Aanvallen, welke de vijand 's namiddags tusschen de Ailette en de Aisne, na hevige geschutsvoorbereiding, ondernam, mislukten vóór onze linies. Oost-Pruisische regimenten sloegen 's avonds herhaalde aanvallen af. Geschutbedrijvheid tusschen de Aisne en de Vesle.

Legergroep Galwitz: « Ten zuiden van Ornes en aan den straatweg Verdun-Etain werden aanvallen des vijands afgeslagen. Op het gevechtsfront tusschen Côtés Lorraines en Moerzel liep de dag met matige gevechtsbedrijvheid af. De vijand heeft gisteren zijn aanvallen niet voortgezet. Ten oosten van Combres en ten noordwesten van Thiaucourt verkende hij onze nieuwe stellingen.

Plaatselijke gevechten ten oosten van Thiaucourt.

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, 14 September. — Bij Harrincourt plaatselijke gevechten. Tusschen Ailette en Aisne zijn sterke vijandelijke aanvallen mislukt. Ook heeten tusschen Maas en Moerzel een rust ge da.

DUITSCH BERICHT

Berlijn, 15 September. — Legergroep van kroonprins Rupprecht: « Beiderzijds het La Bassée-kanaal werden op zich zelfstaande aanvallen van den vijand afgeslagen. Bij Havincourt vielen de Engelschen opnieuw aan. Zijn eerste aanval dreef ons oostelijk Havincourt een weinig achteruit. Over dag stórtten meermal's herhaalde aanvallen ineen. Sterk gekoncentreerd vuur onzer artillerie bereidde den tegenaanval voor die ons bijna overal terug in het volledig bezit bracht van de stellingen waarvan wij in het

bezit waren voor de gevechten. Hier leed de vijand zware verliezen en liet rond de 100 gevangenen in onze handen.

Legergroep Boehm: « Gemaigde artillerie bedrijvheid. Vijandelijke voorstooten aan de Omigenbeek werden afgeslagen.

Legergroep van den Duitschen kroonprins: « Het leger van generaal von Carlowitz stond tusschen Ailette en Aisne opnieuw in zware gevechten. Na een zorgvuldige voorbereiding vielen de Franschen sedert den vroegen morgen met sterke krachten aan. Beiderzijds de Ailette werd de aanval door Hannoverse en Brunsche troepen afgeslagen. Brandenburgische en Garderegimenten hebben na negen zware gevechten, gedurende dewelke de vijand bijna dagelijks poogde zich meester te maken van de hoogten oostelijk Vauxaillon, ook gisteren opnieuw vier, door sterke artillerie- en mijnwerpersvuur voorbereidde aanvallen in hevige nagevechten, gedeeltelijk in tegenaanval, tot mislukken gebracht. Het infanterieregiment nr 20 aangevoerd door majoor Milisch, onderscheide zich bijzonderlijk.

De vijand ru- te over de hoogten oostelijk Laffaux in het dal van Aliemant op. Onze tegenaanvallen brachten hem hier tot staan. Tusschen Saucy en Vailly stórtten de herhaaldelijk, gedeeltelijk door pantserauto's ondersteunde vijandelijke aanvallen voor onze linies neen.

Verkenneurs overzochten oostelijk Vailly het Ansekanaal en brachten van den zuidoever gevangenen mede. Zuidelijk de Aisne vielen de Franschen en hoofdzaaklijk Sengalezen tusschen Revillon en Romain aan. Niettegenstaande de zware verliezen die de vijand 's voormiddags bij de te vergeefsche aanvallen leed, viel hij 's namiddags na sterke vuurvoorbereiding opnieuw aan. Wij sloegen den vijand terug en namen meer als 100 gevangen.

Legergroep Galwitz. — Beiderzijds de straat Verdun-Etain mislukten vijandelijke voorstooten. Tusschen de Coes Lorraines en de Moerzel gevechten op het voortrein onzer nieuwe linies. De vijand die gedeeltelijk ondersteund door pantserauto's tegen onze linies oprukte, werd afgeslagen. De geschutsbedrijvheid bleef bij vernietigingsvuur dat in verbinding met de infanteriegevechten nu en dan opfakkerde. Gisteren schoten wij 9 balloons en 46 vliegtuigen neer.

FRANSCH BERICHT.

Parijs, 13 September. — Bewesten St-Kwintijn hebben de Franschen het dorp Savry bezet.

In Champagne is een overval van belang in de streek ten N.-o.-o.-oosten van Mesnil les Hurlus teruggeslagen. In de streek van Verdun hebben de Franschen dank zij verscheidene overrompelingen gevangenen kunnen maken. De aanval der Amerikanen in de streek van Saint-Mihiel houdt met succes aan. Vandaag zijn de Franschen tusschen Savy en den weg St-Kwintijn-Ham opgeschoten.

Ten Zuiden van de Ailette breidden ze hun stellingen ten Noorden van Nanteuil la Fosse uit.

Twee Duitse tegenaanvallen zijn bij Laffaux en de Moisy-hoef afgeslagen.

ENGELSCH BERICHT.

Londen, 13 September. — Gisteren hebben de Engelsche troepen het Holnonbosch vermeesterd en den vijand uit de plaatsen verdreven, waarin hij tegenstand lood. Meer naar het noorden brachten wij onze linie vooruit tot oostelijk van het dorp Jauncourt, dat zich in onze handen bevindt.

Gedurende den avond deed een sterke vijandelijke troepenmacht, gesteund door laagvliegende Duitse vliegtuigen een aanval op onze nieuwe stellingen bij Havincourt; zij werd met groote verliezen afgeslagen.

Tegenover Moeuvres werd vijandelijke infanterie, die voor den aanval was opgesteld, waargenomen en door ons schiet onder hevig vuur genomen. De aanval was daardoor volkomen verijdeld; de enkele Duitschers, die onze stellingen bereikten werden gedood of gevangen gemaakt.

Onze troepen hebben gedurende den nacht vorderingen gemaakt westelijk van Auchy-les-Baas.

ITALIAANSCH GEVECHTSSTERREIN OOSTENRIJKSCH BERICHT.

Weenen, 14 September. — Oostelijk de Brenia en op den berg Solaro werden vijandelijke voorstooten afgeslagen, bij San Dona aan de Piave Italiaansche verrassingspogingen verijdeld.

Westelijk gevechtssterrein: Bij de k. en k. troepen geene groote gevechtsbedrijvheid.

Albanie: Noordelijk Kojani ontrukten onze troepen den vijand eenige taai verdedigde hoeven. In die stellingen weden hevige door pantserauto's ondersteunde Italiaansche tegenaanvallen teruggeslagen. De Italianen trokken in wanorde af. In het Tomarbergte breiden wij onze jongst behaalde successen door verdere terreinwinst uit.

ITALIAANSCH BERICHT.

Rome, 13 September. — Langs het heel front over en weer zeer matige vuurstrijd. In het Dnole-dal (Chiese) drong een sterk Italiaansch detachement in 's vijands stelling van Pramaggiore en bracht na een bitter gevecht het peloton, dat ze bezet hield, over de kling te hebben gejaagd, de enkele mannen, die er het leven hadden afgebracht, gevatelijk mee terug. In het Lagarina-dal ten noorden van den Grappa en op den linkerover van de midden Piave hebben Italiaansche patrouilles in overvallen den vijand verliezen toegebracht, zijne verdedigingswerken gehavend en 20 hunner gevangenen genomen. Een vijandelijke bestormingstrop, die onze linies op den berg Asolone probeerde aan te vallen, werd op staanden voet op zijne beurt aangetast en moest met achterlating van eenige gevangenen den aftocht blazen.

Op Zee

Berlijn, 14 September. — In het verspreidingsgebied rond Engeland werden door onze duikboten 9,000 Br. R. T. tot zinken gebracht.

De Redevoering van den Onderkanselier

(Vervolg en slot).

Aangaande oorlogsschadevergoeding kan er slechts kwestie zijn als wij een vergoeding zullen krijgen voor de ons opgedrongen schade.

Wij hebben als schuldeloos aangevalven het recht op zulk een vergoeding. Maar wij moeten aannemen dat onze tegenstrevers ze ons niet zullen geven zoolang zij van hunne ineenstorting niet overtuigd zijn. Betreffelijk de lust onzer vijanden naar Duitsch grondgebied en inruining in onze binnenlandsche toestanden is alles wat wij te zeggen hebben: « Handen 't huis! »

De volkeren roepen naar een volkerenbond, internationale scheidsrecht, overeenkomsten over gelijkzijdige ontwapening, voorstellen welke niet zullen mislukken door Duitse schuld.

Wij zijn veeleer bereid, naar mate onzer krachten mede te werken, want het godacht van een volkerenbond was sinds lang bij de Duitschers opgedoken. De ontwapeningsovereenkomsten willen wij niet alleen toepassen op het landleger maar ook op de zeestrijdkrachten. Den zelfden gang der ideeën volgende en zelfs nog verder gaande komt het verlangen naar de vrijheid der zeeën en zeestraaten, naar de open deur in alle overzeesche bezittingen, naar bescherming van den privaten eigendom op zee en betrekkelijk het beschermen der kleine volkeren en der nationale minderheid in sommige staten, willen wij graag onderhandelingen aanknopen voor internationale bepalingen, die als een verlossing zullen werken op de door Engeland overmeesterde landen.

Wij lachen er mede dat wij eerst om genade zullen moeten smeeken alvorens toegang te krijgen tot de vredesonderhandelingen. Rotzvast in de overtuiging over onverwinnbaarheid onder de volkeren der aarde zien wij de toekomst te moeten. Gezamenlijk met de anderen zullen wij den wereldvrede tegen toekomstige gevaren beschermen. De gedachte van een vrede door overeenkomst zonder aanhechting en schadevergoeding vindt dagelijks meer en meer veld. Hoe zeer de opdracht der regering die voor dezen vrede optreedt daardoor verlicht wordt, hoeft geen betoog. Aan ons buken- en binnenfront zal de vernietigingsgeest schijnbreuk lijden. Duitse kracht en Duitse wil, Duitse moed en Duitse offervaardigheid moeten hen toonen dat het voor hen hoopeloos is, den onheilvollen strijd voort te zetten.

V. Breitreich aan 't Woord

München, 13 September. — In de buitengewone oorlogszitting van het Beiersche kristelijk boerenverbond, hield de minister van Binnenlandsche Zaken, von Breitreich, een lange rede waarin hij de Beiersche landbouwers zijn goedkeuring en zijn dank te kennen gaf om hun vlijt en hun offergeest. Hij wees er op dat het er nu vooral op aankomt het vertrouwen en de eensgezindheid tusschen regering en volk, tusschen de bevolking der steden en die van den buiten, tusschen Noord en Zuid te bewaren en te versterken. De minister gaf vervolgens een overzicht over het levensmiddelenvraagstuk en deed bijzonderlijk uitkomen hoe zeer de smokkelhandel de regelmatige verzorging belemmert; daarom ook, verklaarde hij, moet hij met alle middelen worden bestreden. « Beieren en het overige rijk, verklaarde hij, zijn wederkeerig op elkaar aangewezen. De sterkte van het geheel ligt in het zich wederkeerig eendrachtig ondersteunen. Tweedracht en oneensheid, welke de vijandelijke agenten met al hun krachten trachten te doen ontstaan komen slechts dan vijand ten goede en verlenen den oorlog. Hadden onze landbouw-industrie het hare niet bijgedragen de oorlog ware reeds lang gedaan, en wij hadden een zware nederlaag geleden. De Beiersche staatsregering zal bij het indigen van den oorlog er al hare krachten voor inspannen, om de landbouw

industrie van ons vaderland tekenen en te verbeteren en zij zal er bijzonderlijk, gelijk zij het daaraanboven reeds herhaaldelijk heeft verzekerd, er met alle beslistheid voor optreden, dat wij bij het aanknopen van economische betrekkingen met andere staten, van ernstige schade zouden verschoond blijven. De roep naar een krachtige industrialisering van Beieren is gerechtvaardigd maar deze mag niet geschieden ten koste der landbouwindustrie.

De gewelddige oorlog drukt zwaar op ieder familie maar wij moeten er dankbaar om zijn dat ons land niet in oorlogstoestand is omgeslagen. Laat u ook niet verontrusten door den terugtocht der Duitschers; ik kan u verzekeren dat er daar geen redenen toe bestaan. Wij zijn niet om den militairen toestand bekommerd, maar wel om het feit dat velen hunne innerlijke onwankelbaarheid en vastbeslotenheid hebben verloren en kleinmoedigheid zijn geworden.

Deze ziekte, die vergiftigde atmosfeer mag zich niet verder uitbreiden. Wij mogen niet aarzelen en moedeloos worden. Onze vijanden weten zeer goed dat de eendracht en de vastbeslotenheid van volk en leger een onzer sterkste wapens zijn en daarom pogen zij door alle mogelijke en onmogelijke nieuwjes di wapen op alle manieren af te stempelen.

Op dezelfde manier trachten de vijanden nu de negende oorlogszitting tegen te werken. Maar hier ook zullen zij geen succes behalen. Nu reeds zijn voor de komende oorlogszitting buitengewoon groote sommen aangemeld. De negende oorlogszitting moet een bewijs zijn van ons althoudingsvermogen. Zoolang onze vijanden bij hunne vernietigingsplannen blijven, moeten wij uithouden, standhouden en eendrachtig zijn.

Een Oostenrijksch-Hongaarsch Vredesvoorstel

In een officieel stuk uit Weenen, 14 September

gedagtekend, heet het o. a.:

« Er kan niet meer aan getwijfeld worden dat het verlangen naar vrede bij alle volkeren aanwezig is; maar tot nu toe zijn de voorwaarden, die iedereen bevredigen kunnen, nog niet gevonden. Daarom moeten er zulkdanige pogingen aangewend worden om de vermetoedelijke factoren aller landen gelegenheid te geven zich uit te laten over een vrede door overeenkomst. — De eerste vredesopgave der middenmachten in 1918 mislukte, omdat men ten dien tijde nog altijd het volk tot oorlog voeren aanziet en er dan nog geen plaats was voor vredesgedachten. Het voorstel heeft echter dat bijgebracht dat er dagelijks over vrede gesproken werd; het heeft langzamerhand een atmosfeer van verzoening geschapen die het verder instellen van het veropenbaren der wederzijdsche vredesvoorstellen niet meer toelaat. Bij alle oorlogvoerende wordt het duidelijk dat de oorlog door de wapens niet zal beëindigd worden en dat een vrede door overeenkomst alleen mogelijk is.

Het zal niet gemakkelijk zijn de gescoorde wereldorde zoo op eens te herstellen en de door haet verberide volkeren te versoenen. Maar toch rekent de K. en K. regering het zich tot plicht den vredesweg te betreden die een verdere voortzetting van den bloedigen strijd moet beletten. Zelfs indien er een in gelukte den vrede aan den anderen op te dringen, dan zouden de gevolgen daarvan voor alle Europeesche volkeren noodlottig zijn; slechts een door alle volkeren als rechtvaardig opgevat vrede kan blijvend zijn. In het bewustzijn van dit alles doet de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie het voorstel.

Dat alle vijandig tegenover elkander staande volkeren zich rechtstreeks zouden uitspreeken. De eerste vredeswiel van alle volkskrachten der in den oorlog betrokken landen, de onloschotbare overeenkomst die in sommige vraagstukken voortduren is en de atmosfeer van verzoening die nu algemeen heerscht bieden een ernstige waarborg aan de K. en K. regering voor het lukken van dezen nieuwsten stap tot het bereiken van den vrede. Daarom heeft zij besloten alle landen, vriend en vijand, tot vredesbesprekingen uit te noodigen en zet zij

alle oorlogvoerende landen aan in het neutrale buiteland samen te komen en zich

vetrouwelijk en niet bindend uit te spreken. Ze heeft hun daarom ook in dezen zin een nota gestuurd en terzelfdertijd den Paus van de poging bericht gegeven en hem verzocht ze te ondersteunen. De neutralen ook zijn erover ingelicht.

De angio verstandhouding die steeds tusschen de Verbonden Middenmachten bestaat is er een waarborg voor dat allen het met den inhoud dier nota eens zijn.

Na het vredesaanbod der Middenmachten werd er in alle strijdvoerende landen over vrede gesproken. Allen lieten min of meer hunne meening uitspreken maar dit alles had echter geen praktischen uitslag.

Nu kan echter vastgesteld worden dat de wederzijdsche opvattingen zich veel gematigd hebben

en dat niettegenstaande het voortbestaan van eenige punten waarover gestreden wordt de diplomaten afstand beginnen van thans tot het uitbrengen van de oorlogdoelstellingen om algemeene grondslagen van den wereldvrede aan te bevestigen. Zij spreken immers niet meer noch van de verbroekeling van Oostenrijk, noch van het uitrijven van Turkije uit Europa. Ook de engelsche staatslieden Balfour en Lloyd George hebben deze plannen opgevoerd.

De toenadering in de opvatting nopens de kwestie biedt grondslagen waarop de vrede in Europa en de toekomende wereldorde kan opgebouwd worden.

De grondstellingen van Wilson, waarmede wij het in principe eens zijn, ontmoeten geen tegenstand bij de overige Ententestaten. Het is echter niet voldoende het in brede trekken met den vijand eens te zijn, ook in de kleine meer be-

peelde vraagstukken moet verstandhouding bereikt worden.

Op welke wijze kan een vrede door verstandhouding bereikt worden? Is het waarschijnlijk dat verdere besprekingen in den toon welke zij tot nu toe werden gevoerd tot dat doel zullen leiden? Wij durven daarop met geen « ja » antwoorden. Alsdan tot nu toe waren slechts redevoeringen, alomtegenwoordig, en men miste rechtstreeksche voelingsmotieven.

Zij hadden vooral tot doel door schoone woorden de massa te beïnvloeden. Daardoor echter doen zij misverstanden ontstaen, vergrooten zij den afstand tusschen de tegenstanders en maken zij godachtenwieling veel moeilijker. Wilken er praktische uitslagen bekomen worden dan moet men eene andere werkwijze aanwenden en tot rechtstreeksche, mondelinge geselschapsovergang overgaan die niet aan de openbare mening zoude prijsgegeven worden.

Uit die godachtenwieling zal een basis van algemeen aangenomen principes tot stand komen. Daarop zal men de toekomstige verhouding der verschillende staten succesvol kunnen bouwen.

Dat voorstel zal, hopen wij, nergens tegenstand ontmoeten. De krijgsvrienden zullen voortgezet worden en de besprekingen slechts zoover gaan als de deelnemers het noodig zullen achten.

Bergen van oude misverstanden zijn uit den weg geruimd.

en wat eenmaal is mislukt kan nu meer succes hebben. De reeds lang bewoende gevoelens van broederlijkheid zullen loekomen en vele nog bestaande strijdpunten in het niet doen zinken.

Naar onze overtuiging zijn alle oorlogsvrienden het aan de lijdenzende menscheid verschuldigd gemeenschappelijke pogingen aan te wenden om ten einde aan den verschrikkelijken oorlog te stellen. Daarom vraagt zij aan de regeringen van alle oorlogsvriendende landen om naar een te bepalen punt van het buitendaar zoo spoedig mogelijk gevolgzaamheid af te dwingen en te zenden om met de onze in voeling te komen.

De K. en K. regering heeft de eer de regering van... door bemiddeling van zijne Excelentie te verzoeken deze mededeeling te kennis der... Regering te willen brengen.

Italië en de Vrede

Milaan, 15 September. — Sonno zal bij de nieuwe samenkomst der Kamers over de Italiaansche vredesvoorwaarden spreken en de vertrouwenswettelijke stellen. Een der hoofdvragen van Italië voor de vredesbesprekingen is de onvoorwaardelijke teruggeve van Tripolitanië.

Ook een Neutrale Vredesaktie

Bern, 15 September. — De Zwitsersche Bondsvergadering zal zich bezig houden met het ontwerp eener akte voor den vrede die zal uitgaan van de neutrale landen. De konferentie der Noorsche staten heeft inderdaad opnieuw de mogelijkheid doen opdruken van een gemeenschappelijke tusschenkomst der Neutrale.

Brazilië en Oostenrijk-Hongarië

Washington, 14 September. — In Washington heeft men het bericht ontvangen dat Brazilië de diplomatische betrekkingen met Oostenrijk-Hongarië heeft afgebroken en de oorlogstoestand tusschen beide landen heeft uitgeroepen.

Algemeen Overzicht

IN DUITSLAND

Berlijn, 15 September. — Staatssekreteris van Hintze ontving van avond de vertegenwoordigers der pers en deelde hun het nieuw vredesvoorstel van graaf Burian mede. De Staatssekreteris had eerst een bespreking gehad met de partijleiders over hetzelve onderwerp. Zij duurde tot 's avonds rond 8 uur.

ENGELAND EN ZWEDEN

Stockholm, 14 September. — Engeland laat niet toe dat Zweden zijne in de Zweedsche velden op Spitsbergen opgedroegen kolen naar zijn land overbrengt. Slechts 400 ton mogen naar Gotenburg overgebracht worden, het overige moet naar Noorwegen gaan.

IN IERLAND

Bern, 14 September. — De aanwerfingskampagne gaat slechts langzaam vooruit. Tot hertoe bedraagt het getal der vrijwillige rekruten 4,620. De Sinfeiners poging met alle middelen de campagne in den grond te boren.

IN OEKRAÏNE

VERSCHRIKKELIJKE ONTPLOFFING TE WORONESJ.

Kiew, 12 September. — Volgens een bericht in de « Kiewskaja Mysl » heeft in Woronesj een ontploffing plaats gevonden, waarbij zes treinen, het station en de nabij gelegen gebouwen werden verwoest. De schade bedraagt 30 miljoen roebels. Er werden 350 personen gedood. Meer dan 1,500 personen zijn in hechtenis genomen.

IN RUSLAND

BRUSSELOO VOOR DEN KOP GESCHOTEN.

Berlijn, 14 September. — Generaal Brusselov, de bekende aanvoerder van het laatste groote Russische offensief is in Moskou voor den kop geschoten.

OFFICIEELE BERICHTEN

FRANSCH BERICHT

Paris, 14 September. — Nergens aan het front iets bijzonders.

Paris, 14 September. — Ten Zuiden van St. Quintijn hebben de Fransen hun linies tot aan den rand van Fytaine-les-Clercs voortgevoerd.

Tusschen Oise en Aisne zijn ze op verschillende punten tot plaatselijke aanvallen overgegaan bestemd om hun stellingen te verbeteren.

Opdatmen den felle tegenstand der Duitschers aan het dorp Allouart en den molen voor de hand.

Ze hebben hun vooruitgang boosten Sancy en de boschen van Oisne eveneens aangevoerd. Het aantal gevangenen, den Fransen toegevoerd, en tot nu toe gedood, bedraagt 2500.

Ten Zuiden van de Aisne zijn de Fransen bij Merval opgeschoten en hebben ze het dorp Glennes genomen. Bij de 200 gevangenen zijn hen in handen gevallen.

ENGELSCH BERICHT

Londen, 14 September. — Het aantal gevangenen die ons derde leger bij zijn volkomen geslagen krijgsvrienden in den 12n September in het vak van Trecault en Havincourt hebben gemaakt, bedraagt 1500 man. Ten gevolge van de gisteren door onze troepen Noordwestelijk van Sint. Quintijn gemaakte vordering is onze linie voortgevoerd tot de dorpjes Houbocourt en Jeancourt hersteld. Tijdens de laatste 24 uur heeft de vijand verscheidene vasteraden, doch vruchteloze pogingen gedaan om de onlangs door ons in de nabijheid van Gouzeaucourt en Havincourt veroverde stellingen te heroveren. Gisteren werd een krachtige vijandelijke aanval bevestigd Gouzeaucourt, waarbij de vijand flammewerpers gebruikte met zwart voorlezen afgeslagen. Wij maakten verscheidene gevangenen. Bij Havincourt deed de vijand gisterochtend, onder dekking van een krachtige beschieting, een aanval en droom het Oostelijk deel van het dorp binnen. Na een verhitte strijd werd de Duitse infanterie teruggeworpen en werden onze stellingen hersteld. Benodigde Havincourt vorderden wij langzaam tusschen het dorp en het kanaal.

De Avonds deed de vijand een aanval bevestigd Trecault en kreeg vasten voet in onze loopgraven, doch werd er onmiddellijk uitgeworpen en liet een aantal dooden tegenover onze linie achter. Gedurende den nacht deed de vijand een granaat aanval, waarbij brandende vloeistoffen werden gebruikt, op onze stellingen noordwestelijk van Gouzeaucourt. Na onze vooruitgevoerde posten tot terugtrekken te hebben gedwongen, werd deze aanval met succes afgeslagen.

Gisteren werden plaatselijke gevechten gevoerd in het vak van Meuvres zender dat de toestand er zich door wijzigde. Gedurende den nacht deed de vijand een aanval Zuidelijk van Meuvres en werd afgeslagen. Wij richtten tijdens de nacht nieuwe posten in langs den Westelijken oever van het Noordkanal, in de nabijheid van Sauchy-Gauchy, tegenover Oisy-le-Vergier.

In het vak van La Bassée hebben wij Auch-la-Bassée bezet.

ITALIAANSCH BERICHT

Rome, 14 September. — In het berggebied en langs de Piave hebben doeltreffende concentraties van het Italiaansche geschut in de vijandelijke linies brandend doen uitbreken en kolonnen op marsch verstoord. Op de Monte Corno (Val-lara) en in de streek van den Grappa trachten vijandelijke patrouilles door artillerie gesteund onze linies aan te tasten, doch ons vuur joeg ze terug. In de Ornie-vallei maakte een Italiaansche verkenningsafdeeling eenige gevangenen.

Uit Antwerpen

STADSMAGAZIJNEN.

Weensdag 18 September D te beginnen met De Vocht tot einde en E F tot en met Figueux.

Donderdag 19 September F te beginnen met Fillet tot einde en G J Q O.

GEWEZEN BURGERWACHT.

Weensdag 18 September, T U W en Z.

MELDING 1877-1900.

Donderdag 19 September, 22001-24000.

Vrijdag 20 September, 24001-26000.

van Donderdag 19 September:

HOOG WATER.

Antwerpen 's morg. 4,12; 's av. 4,36;

Boom 's morg. 5,12; 's av. 5,36;

Doel 's morg. 3,42; 's av. 4,08;

Rupelmonde 's morg. 4,33; 's av. 4,57.

GEHAKT VLEESCH.

Dag naar keus.

NATIONAAL KOMITEIT.

Weensdag 18 September, O Q T U V tot van der H.

Donderdag 19 September, V te beginnen met Van der I tot Van U.

GOEDEREN VOOR HET NAT. KOMITEIT.

In onze haven zijn in lossing de volgende schepen: « Industrie » met 878 ton meel voor West-Henegouwen; 83 ton spek en 26 ton zeep voor Rijsel, 123 ton meel voor Valenciennes, 47 ton zeep voor West-Henegouwen; « Louis » met 408 ton bloem voor de provincie Antwerpen; « Flandria » met 138 ton spek, 161 ton vet voor West-Henegouwen en 63 ton spek voor Rijsel; « Prima » met 530 ton boonen en 50 ton zeep voor Rijsel.

De lichten « Dender », met 292 ton meel; « Jemelo » met 320 ton meel, « Amazone » met 720 ton zeep, 515 ton vloeisch en 60 ton cacao; « Le Progrès » met 235 ton boonen en 40 ton bloem en « Crinthe » met 561 ton vet zijn in lossing in onze haven.

AARDAPPELPROVISIE.

Naar alle waarschijnlijkheid beginnen de inschrijvingen op 20 September a. s. Men zal 5 maanden in eenen keer bedelen aan 6 frank per hoofd en per maand.

Mengelwerk van De Morgenbode 44

De Wape is Neer!

door BERTHA VON SUTTNER

Het was nog geen negen uren: toen ik aan den ingang van de Praterlaan het ruitje verliet en mijn paard bestieg, waarmee ik den staknecht vooruit had gezonden. Lentegeur vervulde de lucht, het weer was zacht — wel scheen de zon niet, maar daardoor was het nog des te aangename, en bovendien in mijn hart was het zonneshijn. Het had 's nachts geregend; de bladeren prijkten met frisheid en uit den bodem steeg een reuk van vochtige aarde op.

Ik zal zoowat honderd schreden ver de laan zijn ingereden toen ik achter mij den hoelslag van een in flinken druf naderend paard vernam.

« Ha, goeden morgen, Martha — het doet mij genoegen u hier aan te treffen.

Het was Konrad, de onvermijdelijke. Hij deed die ontmoeting volstrekt geen genoegen. Het is waar, de Prater was mijn park niet en op zulke schoone lentemorgens is de rijlaan steeds druk bezocht; hoe kon ik toch zoo dom zijn hier op een ongestoorde bijeenkomst te rekenen? Althaus had den gang van zijn paard naar dien van het mijne geregeld en het duidelijk merken, dat hij plan had de trouwe begeleider op mijn wandelrit te zijn. Nu zag ik in de verte Friedrich van Tilling, die in galop naar ons toekwam.

« Neef — ik ben immers een goede bondgenoot voor je? Je zult wel weten,

VOLKSOPBEURING.

Met de volgende waren noemt de bedeeling eenzijdige aanvang: Gerstmeel ½ kgr. per gezin fr. 0,30; Beste toiletzeep, fr. 3,50 't stuk; Garen: 3 kaarten aan fr. 0,90; 1 bobijn wit garen fr. 2,75; bobijn zwart garen fr. 2,40; Saai, fr. 0,60 de kaart. In beperkte hoeveelheid wordt verkrijgbaar gesteld: Fudding-poeder fr. 0,70 't pak; Pannekoek fr. 2,25 't pak; Koffie surrogaat 't pak 1,55 fr.; Azijn de liter 4,80 fr.; Huishoudzeep het blokje fr. 0,90; Kousen: het paar manszokken fr. 6,25 (andere prijsopgaven naar maat in den winkel. Nestels: het paar, 0,85 en 0,70 fr. Blokken: mansblokken fr. 3,50; zwarte vrouwenblokken fr. 3,10; jongensblokken, fr. 2,15; zwarte meisjesblokken aan fr. 2,85; kinderblokken fr. 1,75.

Klompent: mans fr. 4,70; ondermans fr. 3,60; vrouwen fr. 3,55; Bledrekenen van fr. 1,15 tot 1,60 fr. 't paar; Borstels: waschborstels fr. 0,85; Schuurborstels 1,95 fr.; Huiskoeiers fr. 2,50; straatkoeiers fr. 4,20.

Open van 10 tot 1 en van 3 tot 5 uur (T.).

UIT GENT

P. B. C. — De vernieuwing der aardappelaantsoeken is op Maandag 18 September begonnen. De Commissie heeft besloten ook dozen vint in hare verkooplinies aardappelen te verkoopen. Deze inschrijvingen zullen gedaan worden in de 13 verschillende lokalen, alle werkdagen van 8 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

PROVINCIAAL KOMITEIT VOOR HULP EN VOEDING. — Er wordt te kennis gebracht van het publiek dat met Weensdag 18 dezer, de dienst der Provinciale eedte van den kostwinnersverstand en de hulp aan vluchtelingen, uitgedreven en vromdelingen, van de Lakenhalle (bureel n. 3) naar de Heugouwastraat n. 3, verplaatst worden.

De personen die bezwaren in te dienen hebben kunnen zo mondelings aan den heer Voorzitter G. Heynderyckx voorleggen den Dinsdag en den Vrijdag van iedere week, van 10 tot 12 uur.

BROODOVEN « Le Merveilleux ». Bak brood, brandt vleesch, bak koeke. Droogt vruchten, groenten en fruit, op gas- en kolenvuur. Huis Dutry-Golson, Veldstraat, 12 Gent. 158

Salomon Brood en Vleeschwaren, 8e wijk, Dinsdag 17 September.

9e wijk, Woensdag 18 en Donderdag 19 September.

OUDEDOMSPENSIOENEN.

Dinsdag 17 September, voor de personen wier naam begint met A tot en met L van de 6e wijk.

Woensdag 18 September, voor de personen wier naam begint met M tot en met Z van de 6e wijk.

SUIKERRIJVERKOOP. — Gedurende de maand September zal er in de 13 winkels der P. B. C. Suikerrijkocht worden, tusschen 250 grammes per persoon aan fr. 0,25 per ranteen. Deze verkoop zal geschieden als volgt:

Dinsdag 17 September, van n° 2926 tot 3153.

Woensdag 18 September, van n° 3151 tot 3375.

BRIKETTENVERKOOP:

Op onderstaande dagen zullen de volgende nummers der P. B. C. kaart tegen betaling den briketten kunnen afhalen. Burgstraat, 26, van 9 tot 11 1/2 ure en van 2 tot 4 1/2 ure:

10e Wijk:

Dinsdag 17 September, van n° 52101 tot 52403.

Woensdag 18 September, van n° 52401 tot 52700.

Verkoop van Kloofen (P.B.C.)

Verkoop voor de 5e Wijk. — D. verdeling van Kloofen voor den 5e wijk is voor de niet genietende als voor de genietende van soep dus voor ieder gezin.

De verkoop zal geschieden als volgt en op vertoon der P. B. C. kaart en roze kaart (Arbeitsausweis):

Dinsdag 17 Sept. 's morgens van 21201 tot 21500 's namiddags van 21501 tot 21800

Woensd. 18 Sept. 's morgens van 21801 tot 22100 's namidd. van 22101 tot 22400

VERKOOP VAN COKESTOF:

Dinsdag 17 September, 's morgens van n° 39501 tot 40500; 's namiddags van n° 40501 tot 41100.

Woensdag 18 September, 's morgens van n° 41101 tot 42000; 's namiddags van n° 42001 tot 42600.

De aflevering geschiedt in het Gasgesticht, ingang Gasmetrielaan, T.S., telkenmale van 7 1/2 tot 11 uur 's morgens en van 2 tot 5 uur 's namiddags, op vertoon van het deel A/B der nieuwe bruine gezinskaart (kolenaart).

Om de onkosten te verminderen is het taatsen op 100 kgr. vastgesteld in plaats van 50 kgr. Prijs: 1,00 fr. per 50 kgr. dus 2,00 fr. het volledig ranteen.

ST. BEVE, AFDEELING: AARDAPPELEN.

Verleeving der aardappelaantsoeken. — De aflevering geschiedt in de burelen: Ham, B, T.S., als volgt:

Dinsdag 17 September, voor de 3e wijk, van 8 1/2 tot 9 1/2 ure, van n° 9301 tot 10100; van 9 1/2 tot

10 1/2, van n° 10101 tot 10800; van 10 1/2 tot 11 1/2, van n° 10801 tot 11500; van 11 1/2 tot 12 1/2, van n° 11501 tot 12200; van 12 1/2 tot 13 1/2, van n° 12201 tot 13000; van 13 1/2 tot 14 1/2, van n° 13001 tot 13700; van 14 1/2 tot 15 1/2, van n° 13701 tot 15500.

Woensdag 18 Septemb., voor de 4e wijk, van 8 1/2 tot 9 1/2 ure, van n° 15501 tot 16700; van 9 1/2 tot 10 1/2, van n° 16701 tot 17800; van 10 1/2 tot 11 1/2, van n° 17801 tot 18900; van 11 1/2 tot 12 1/2, van n° 18901 tot 20100. — 5e wijk, van 3 tot 4 ure, van n° 20101 tot 22200; van 4 tot 5, van n° 22201 tot 23400; van 5 tot 6, van n° 23401 tot 25400.

De opgegeven nummers zijn diegene der bruine gezinskaart (kolenaart).

De personen moeten zich voorzien van hunne kaart van het Nationaal Huur- en Voedingscomité (Amerikaansche Winkel) en van hunne bruine gezinskaart (kolenaart).

MELDING (van 8 tot 12 1/2 en van 2 1/2 tot 6 uur).

Woensdag 18 September, V n° 1-1700.

ONVOORZICHTIG. — Zondag morgen, omstreeks 9 uur, werd, aan de Desmetbrug (Palingshuizen) een schipper het anker uit, juist op de plaats waar de elektrische kabels liggen, met het ongelukkig gevolg dat de man een arm afgeslagen werd. Na verzorging werd hij naar het gasthuis overgebracht.

LEDEBERG.

BRUINE ZEER. — De P. B. C. is in staat heel de bevolking te kwaliteeren van bruine zeep van allerbeste kwaliteit, een kwart kilo per gezin van 4 personen en min; een half kilo per gezin van meer dan 4 personen. Prijs: fr. 12,40 per 1/2 en fr. 0,20 per 1/4 kilo.

Woensdag morgen van 1 tot 500, namiddag van 501 tot 1000; donderdag morgen van 1001 tot 2000. Gezien de schaarste moet emballagepapier meegenomen worden.

STEKJES. — Met de bruine zeep zal ook een doosje beste geparaffeerde stekjes per hoofd afgevoerd worden aan fr. 0,30 het doosje.

ST-AMANDSBERG.

BOTER. — Dinsdag, 17 September 1919, verkoop van boter in het lokaal Scholstraat (Gemeenteschol) 's voormiddags voor de nummers 3875 tot en met 4175, 's namiddags voor de nummers 4176 tot en met 4530.

BERICHT

Er is veelvuldig waargenomen geworden, dat Duitse troepen bij hun uittocht uit de kwartieren, de ledere briefsteechen bij veigetheid achtergelaten hebben. De bewoners hebben dan verzuimd de post-briefsteechen volgens plicht af te leveren, wat evenals het achterhouden van andere voorwerpen van waarde, als verzuiging kan bestraft worden. Er wordt derhalve op gewezen, dat die bij de plaatscommandant tegen ontvanstbewijs af te leveren zijn.

1 REKKINGEN

CREDIT FONCIER DE FRANCE

3 1/2 p. h. premieloten (fonc.) v. 1913 fr. 500

32e trekking aan 5 Juli 1918, bet. 1 Oogst 1918.

Premie:

N. 46.976 uitkeerbaar met fr. 250.000

N. 37726 » » » 25.000

N. 503023 » » » 5.000

N. 787189 » » » 5.000

De volgende nummers met fr. 1000 fr.

6287 24398 32786 79363 88760 159827

174289 175141 178592 212146 247635 270592

271155 281833 291.95 3.9321 3.5166 346824

375237 31615 395326 406793 411797 481903

439037 529.36 544133 544334 55.739 602.84

614.27 62223 623705 626761 69.709 694116

702328 7475.0 756521 75812 770685 798528

804684 823778 845396 852282 9343.6 949666

895661 99.479

Geen nummers aan pari.

(5 1/2 p. h. premieloten v. 1917, gr. fr. 300)

7e trekking aan 10 Juli 1918, bet. 1 Oogst 1918.

Premie:

N. 1107035 uitkeerbaar met fr. 50.000

N. 731208 » » » 50.000

N. 247471 » » » 25.000

N. 928729 » » » 5.000

N. 1219191 » » » 5.000

De volgende nummers met fr. 1000:

102559 29.949 34.625 625579 731727 1047809

11.185 143572 1456445 1465844

De volgende nummers met fr. 500:

26481 34203 103331 123807 160155

224555 293195 316155 322820 343447